

ภาคผนวก ง

คู่มือการใช้อุปกรณ์ผลิตน้ำปลอดคลอรีน (DI)

อุปกรณ์ผลิตน้ำปลอดคลอรีน หรือ น้ำ DI คัดแปลงมาจากระบบศึกษาการกรองด้วย RO ประกอบด้วยระบบหลัก 3 ระบบ ได้แก่ ระบบการบำบัดเบื้องต้น ระบบการกรองด้วยเมมเบรน และระบบแลกเปลี่ยนไอออน ระบบบำบัดเบื้องต้นมีหน้าที่เตรียมน้ำให้มีความเหมาะสมที่จะเข้าระบบการกรองด้วยเมมเบรน เป็นการรักษาอายุการใช้งานให้นาน เกิดอุดตันน้อย เมมเบรนที่ใช้เป็น RO แบบ Spiral wound น้ำที่ออกจาก RO จะเข้าระบบการแลกเปลี่ยนไอออน

กระบวนการผลิตน้ำ เริ่มจากปั้มน้ำจากถังพักน้ำซึ่งผ่านการกรองหยาบแล้วผ่านชุดกรอง 5 ไมครอน เพื่อกำจัดสารแขวนลอยและไหลผ่านชุดกรองคาร์บอนแบบ Extruded Carbon ต่อไปเพื่อกำจัดกลิ่น สี และสารอินทรีย์ และส่งน้ำด้วยระบบปั้มน้ำความดันสูงเข้าสู่ชุดกรอง RO น้ำที่ผ่านเมมเบรนเป็นน้ำที่มีสารปนเปื้อนน้อยมาก เรียกว่า เพอมีเอท ส่งต่อไปยังระบบแลกเปลี่ยนไอออน ส่วนน้ำที่มีความเข้มข้นมากไม่สามารถไหลผ่านชุดกรองเมมเบรนได้จะถูกระบายทิ้ง เรียกว่า รีเทนเทท

วิธีการใช้เครื่องผลิตน้ำ DI

1. ตรวจสอบเช็คก่อนการเดินเครื่อง

- 1.1 ตรวจสอบเช็คระดับน้ำในถังเก็บให้มีปริมาณเพียงพอต่อการใช้งาน
- 1.2 ตรวจสอบเช็คตำแหน่ง Valve ทุกตัวให้ถูกต้อง

2. วิธีการเดินระบบ ด้วยระบบอัตโนมัติ

เมื่อตรวจสอบเช็คระบบตามข้อ 1 เรียบร้อยแล้ว การเดินระบบ ปฏิบัติดังนี้

2.1	เปิด Breaker	ไปที่ตำแหน่ง	ON
2.2	เปิด Switch Main Power	ไปที่ตำแหน่ง	Auto
2.3	เปิด Switch Main	ไปที่ตำแหน่ง	Auto
2.4	เปิด Switch System	ไปที่ตำแหน่ง	Auto
2.5	เปิด Feed Valve	ไปที่ตำแหน่ง	Auto
2.6	เปิด RO Pump	ไปที่ตำแหน่ง	Auto
2.7	เปิด Flush Valve	ไปที่ตำแหน่ง	Auto

3. เมื่อระบบเริ่มทำงานให้สังเกตที่ Pressure Gages

3.1	Filter Out	ค่าความดัน	0	psi
3.2.	Inlet UF	ค่าความดัน	0	psi
3.3	RO System	ค่าความดันไม่ควรมากกว่า	150	psi

3.4 In Let RO	ค่าความดันไม่ควรมากกว่า	150	psi
3.5 Filter In	ค่าความดันประมาณ	30	psi
3.6 Flow Meter (RO)	ประมาณ	150	l/h

4. ข้อควรระวังในการใช้เครื่อง

- น้ำที่ใช้ผลิตต้องมีอุณหภูมิน้อยกว่า 40 องศาเซลเซียส
- น้ำที่ใช้ผลิตน้ำ RO ไม่ควรมีส่วนประกอบของคลอรีน
- น้ำที่ป้อนเข้าระบบ High Pressure pump ต้องมีความดันไม่น้อยกว่า 1 bar
- ควรตรวจสอบอุปกรณ์ต่างๆของเครื่องอย่างสม่ำเสมอ
- ไม่ควรให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องหรือไม่มีความรู้มาใช้เครื่องตามลำพัง
- ก่อนใช้เครื่องควรตรวจสอบรายการที่กำหนดทั้งหมดทุกครั้ง
- ไม่ควรปรับแต่งอุปกรณ์ต่างๆด้วยตนเอง
- ขณะใช้งานให้สังเกต Pressure Gages ของ RO System , Inlet RO ความดันอ่านได้ถ้าไม่ได้ใกล้เคียงตามที่กำหนดให้ปรับที่ RO Pressure Valve

5. สัญญาณเตือนและวิธีแก้ไขเบื้องต้น

เมื่อมีสัญญาณไฟโชว์ที่ตำแหน่งต่างๆ เกิดจากกรณีเครื่องหยุดทำงาน

1. เมื่อระบบหยุดทำงานและมีสัญญาณไฟโชว์ที่ตำแหน่ง Hi Pressure แสดงว่าความดันสูงเกินไปให้กดปุ่ม Reset เดินเครื่องทำงานใหม่พร้อมกับปรับ RO Pressure Valve โดยการหมุน Valve ทวนเข็มนาฬิกา จนกว่าจะอ่านค่าความดันให้ประมาณ 150 psi
2. เมื่อระบบเครื่องหยุดทำงานและมีสัญญาณไฟโชว์ที่ตำแหน่ง Low Pressure แสดงว่าความดันต่ำเกินไปให้กดปุ่ม Reset เดินเครื่องทำงานใหม่พร้อมกับปรับ RO Pressure Valve โดยการหมุน Valve ตามเข็มนาฬิกา จนกว่าจะอ่านค่าความดันให้ประมาณ 150 psi

6. วิธีการบำรุงรักษาเครื่อง

6.1 เมื่อเกิดปัญหาเครื่องหยุดทำงานพร้อมไฟโชว์ที่ Hi Pressure / Low Pressure เมื่อแก้ไขปัญหา ตามวิธีการเบื้องต้นไม่ได้ แสดงว่าชุดเมมเบรนเริ่ม อุดตัน ต้องทำความสะอาดเมมเบรนด้วยวิธี เคมี

6.2 เมื่อใช้งานแล้ววัดค่า Conductivity ได้มากกว่า 2.00 $\mu\text{S}/\text{cm}$ แสดงว่าน้ำไม่ได้คุณภาพตามที่กำหนด ต้องทำความสะอาดชุด DI Unit ด้วยวิธีการเคมี

7. การทำความสะอาดเมมเบรนด้วยวิธีการเคมี

สารเคมีอาจช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพโดยสารเคมีอาจทำให้สารอุกคตันพองตัว หดตัวละลายเกิดการหลุดออก(desorption) หรือสารเคมีที่ใช้อาจทำปฏิกิริยาเคมีกับสารที่อุกคตัน สารเคมีที่ใช้ควรมีคุณสมบัติดังนี้

- ละลายสารอุกคตันหรือทำให้สารอุกคตันเกาะตัวน้อยลงด้วยกลไกทางกายภาพ หรือทางเคมี
- รักษาสภาพการกระจายตัวของสารอุกคตันไม่ให้กลับไปสะสมอีก
- ไม่เป็นสารที่ก่อให้เกิดการอุกคตันเสียเอง
- ไม่ทำให้เมมเบรนเสื่อมสภาพ

7.1 สารเคมีที่ใช้ทำความสะอาดแบ่งเป็น ดังนี้

7.1.1 กรดซิตริก ใช้ล้างตะกรันเหล็กออกไซด์ เพราะสามารถจับกับเฟอร์ริกไอออน และคิวปริกไอออน ได้เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพดีในการล้างตะกรัน คาร์บอเนต

7.1.2 EDTA(Ethylene diaminetetraacetic acid) เป็นสารที่มีคุณสมบัติในการจับไอออนต่างๆ เช่น Ca^{2+} , Mg^{2+} , Fe^{2+} , Fe^{3+} เกิดเป็นสารประกอบเชิงซ้อนตัวใหม่ที่ละลายน้ำได้ และไม่มีผลกระทบต่อเมมเบรน

7.1.3 โซเดียมไฮดรอกไซด์(NaOH) ใช้ล้างสิ่งอุกคตันที่เป็นอินทรีย์ เช่น โพรตีน, เพคเซลลูโลส

8. วิธีเตรียมสารเคมีที่ใช้ทำความสะอาดเมมเบรน

8.1 สารละลายกรดซิตริก(Citric acid) 2% + EDTA 0.1% จำนวน 50 ลิตร โดยเตรียมน้ำใส่ถัง 50 ลิตร ชั่งกรดซิตริก 1 กก. เทผสมในน้ำที่เตรียมไว้คนให้ละลาย เติมสาร EDTA 50 กรัม คนให้ละลายเป็นเนื้อเดียวกัน

8.2 สารละลายด่าง NaOH 0.05% + EDTA 0.1% จำนวน 100 ลิตร โดยเตรียมน้ำใส่ถัง 100 ลิตร ดองสารละลาย NaOH 50% 100 CC เทผสมในน้ำที่เตรียมไว้คนให้ละลาย เติมสาร EDTA 100 กรัม คนให้ละลายเป็นเนื้อเดียวกัน

9. ขั้นตอนการล้างเมมเบรน

9.1 การล้างด้วยสารละลายด่าง NaOH 0.05% + EDTA 0.1%(pH <11)

1. เตรียมสารละลายด่าง 100 ลิตร ตามวิธีการข้างต้น

